

# Bestuur en structuur van HTA- instanties

## Inleiding

Health Technology Assessment (HTA) verschilt van land tot land (of gebied of zelfs provincie) in relatie tot structuur en omstandigheden van gezondheidsstelsels. Over het algemeen worden HTA-instanties in grote lijnen gegrondvest op de administratieve structuren van een gezondheidsstelsel. Bijvoorbeeld:

- Het Spaanse gezondheidsstelsel wordt regionaal beheerd en heeft dan ook provinciale HTA-instanties ingesteld.
- Frankrijk heeft een meer gecentraliseerd gezondheidsstelsel en een gecentraliseerde HTA-instantie.

## Organisatie

Er is geen overeengekomen format voor HTA, en de vorm van een HTA-instantie in een bepaald land staat onder invloed van het gezondheidszorgstelsel en de mate van overheidsbetrokkenheid daarbij in dat land. Effectieve HTA-instanties zijn in staat om methodologische nauwkeurigheid te waarborgen, en maken gebruik van multidisciplinaire bijdragen om hoogwaardige beleidsrelevante onderzoeksgegevens te produceren en verspreiden voor besluitvormers in het gezondheidszorgstelsel. Dit vereist dat de HTA-instantie is aangepast aan de besluitvormingsprocessen van het gezondheidszorgstelsel, en aan de behoeften en belangen van besluitvormers.

Er zijn verschillende algemene regelingen voor HTA-instanties. Ze kunnen:

- zijn opgericht door ministeries van gezondheid (meestal waar overheden substantieel betrokken zijn bij de financiering van het gezondheidszorgstelsel),
- een mengeling van publieke en private financiering ontvangen,
- deel uitmaken van regelingen waarbij de private sector de HTA-organisatie moet betalen voor de evaluatie van een nieuw geneesmiddel,
- onafhankelijk zijn van overheden maar HTA uitvoeren voor overheden of andere klanten,
- bestaan uit HTA-projecten die worden geïnitieerd door organisaties van beroepsbeoefenaars in de zorg,
- HTA-instanties zijn die worden gefinancierd en ontwikkeld door wetenschappelijke instituten

Het hoofdkenmerk van elke effectieve HTA-instantie is het vermogen om ondersteuning te bieden aan besluitvormers in een gezondheidszorgstelsel. In een gecentraliseerd gezondheidszorgstelsel zoals in Engeland kan één grote HTA-instantie (zoals het Britse National Institute for Health and Care Excellence, NICE) voldoende zijn om besluiten te schragen. Aan de andere kant zijn er in gedecentraliseerde gezondheidszorgstelsels, zoals in Italië of Spanje, veel HTA-organisaties nodig.

## **Besluitvormer**

Voorbeeld van de structuur en financieringsregelingen van HTA-instanties

<b>Voorbeeld HTA-instanties</b>	<b>Jaar</b>	<b>Financier</b>	<b>Besluitvormer</b>
Baskisch bureau voor Health Technology Assessment, Spanje	1992	Publiek	Regionaal
Hayes, Inc. USA	1989	Privaat	Divers

Voorbeeld HTA-instanties	Jaar	Financier	Besluitvormer
Zweedse raad voor Technology Assessment in de gezondheidszorg (SBU), Zweden	1987	Publiek	Nationaal-regionaal
Institut für Qualität und Wirtschaftlichkeit im Gesundheitswesen (IQWiG), Duitsland	2004	Publiek	Federaal
Haute Autorité de Santé (HAS), Frankrijk	2004	Publiek	Federaal

Onderhandelingen over de rol van een HTA-instantie in een gezondheidsstelsel zijn contextafhankelijk. De aard van de uitkomsten van een HTA-instantie zal waarschijnlijk een weerspiegeling zijn van de waardestructuur (omvat o.a. normen, waarden, en expertise) van degenen die ervoor werken en degenen aan wie zij verantwoording aflegt. Als een technologie eenmaal is beoordeeld, volgt een maatschappelijk proces waarin besluiten worden genomen over de toewijzing van middelen en toegang tot de technologie. Dit maatschappelijke proces is meestal een weerspiegeling van de waarden en belangen van de overheersende partijen.

## **De relatie tussen HTA en ontwikkelaars van technologieën beheren**

Er is geen ideale manier om de banden te beheren tussen degenen die technologieën produceren en degenen die ze beoordelen. Zo staan met name in het geval van door de overheid gefinancierde HTA in openbaar gefinancierde gezondheidsstelsels, producenten van technologieën of andere belangrijke partijen buiten de procedure. Zij vinden misschien dat HTA alleen maar een manier is om de introductie van nieuwe

technologieën te vertragen of de prijs van een technologie te drukken. HTA-instanties moeten hun banden met belangrijke partijen erkennen, en bedenken hoe ze deze belanghebbenden op een betrouwbare en verantwoordelijke manier kunnen betrekken. Transparantie in de beoordelingsprocedure biedt bijvoorbeeld een kader voor samenwerking in plaats van confrontatie, en de HTA-principes bieden een goede leidraad voor hoe belanghebbenden bij de HTA-procedure kunnen worden betrokken.

## **Kostenbeheersing**

In sommige gevallen kijken besluitvormers naar HTA om kosten in te dammen. Maar voor een HTA-instantie die alleen gericht is op kostenbeheersing zal het waarschijnlijk zeer lastig worden om belanghebbenden bijeen te brengen. De kosten van een technologie zijn bijna altijd een HTA-aangelegenheid, maar als die als de enige belangrijke factor worden gezien gaat minstens de helft van het verhaal van een gezondheidstechnologie verloren. Met name wat betreft de effecten van een gezondheidstechnologie op verbetering van de gezondheid en het functioneren van een gezondheidszorgstelsel.

Gezondheidstechnologieën zonder aanwijsbare gezondheidsvoordelen zijn gemakkelijk af te wijzen, met of zonder HTA. Voor het overgrote deel van de technologieën gaan stijgende gezondheidsvoordelen echter gepaard met kosten voor individuen of het gezondheidszorgstelsel, en mogelijke gevolgen voor de toewijzing van middelen door individuen en samenlevingen. In de meeste gevallen leveren gezondheidsverbeteringen geen kostenverlagingen op in het gezondheidszorgstelsel. Er moeten zeer moeilijke besluiten worden genomen over besteding van een beperkt budget voor de gezondheidszorg, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de gevolgen op de lange termijn voor maatschappelijke gezondheidsvoordelen.

# Bijlage

- Factsheet: Belangrijkste beginselen en daarbij behorende vragen voor het normeren van HTA-organisaties

Size: 100,870 bytes, Format: .docx

Dit factsheet bevat de opsomming van de belangrijkste beginselen van health technology assessment (HTA) en de daarbij behorende vragen die zijn ontwikkeld door de International Working Group for HTA Advancement.

A2-6.02.3-v1.1